

ලනුරු කොරියාවට එරෙහි යුදු ව්‍යාගාමය හමුවේ, ව්‍යුත්ප් ආන්ත්‍රිවේ අර්බුදය උත්සන්නවේ

Trump administration crisis worsens amid war drive against North Korea

පිටර් සිමන්සිස් විසින්

2017 ඔක්තෝබර් 5

විදෙස් පිළිවෙත් මූල්කරගෙන, ව්‍යුත්ප් ආන්ත්‍රිව තුළ යාන්තමින් සගවාගෙන ඇති බේදීම් 4දා යල වතාවක් එමුවහානට පැමිනියේය. රාජ්‍ය ලේකම් රෙක්ස් විලර්සන්, ව්‍යුත්ප්ට "මුග්ධයෙක්" යයි යුතු මාසයේදී ව්‍යුත්ප්ගේ උකස් නිලධාරීන් හමුවේ පෙන්වගනයේ පැවති රැස්වීමකදී පැවතු බවටත්, ඔහු ඉල්ලා අස්වීමට ඔන්න මෙන් කියා ඇති බවටත් පලවු බලගත සාක්ෂි සහිත එන්ඩිසි වාර්තාවකට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඔහුට බල කේරි ඇතේ.

මාධ්‍ය වෙත පරිස්සම් සහගතව කළ ප්‍රකාශයකදී විලර්සන්, තමා ඉල්ලා අස්වීමට යන බවටත්, උප ජනාධිපති මයිස් පෙන්ස් හා තවත් නිලධාරීන් එසේ තොකරන ලෙස තමා ඒත්තු ගන්වු බවටත් පලවු වාර්තා ප්‍රතික්ෂේප කළේය. ඔහු පෙන්වග නයේදී ව්‍යුත්ප්ට මුග්ධයෙක් කිවු බවට පලවු වාර්තා ඔහු පසෙකට දැමු නමුත් එය ප්‍රතික්ෂේප කළේ නතේ. ඔහු ජනාධිපති හා ඔහුගේ විදෙස් පිළිවෙත ප්‍රසාදාවට ලක් කළේය.

කිසිදු මතහේදුයක් නැති බව පෙන්වීමට, විලර්සන් ද ව්‍යුත්ප් හා ආන්ත්‍රිවේ ව්‍යාපෘතියකින් ද විසින් දරනු ලබන සාමූහික උත්සාහය තිබියේවී නමුත් රාජ්‍ය ලේකම් ප්‍රකිද්ධියේම ව්‍යුත්ප් සමග තොරෝක්වී සිටියි. ඒ, උතුරු කොරියාවට එරෙහි ඇමරිකාවේ උත්සන්න වන යුදු ව්‍යාගාමය මූල්කරගෙන බව වඩාත් කැපී පෙනේ.

පසුගිය සතියේ අසාමාන්‍ය ලෙස විලර්සන්ට කළ තරවුවේදී ව්‍යුත්ප් පැවතුවේ, රාජ්‍ය ලේකම් "තම කාලය නාස්ථි කරන" බවයි. මාධ්‍යවේදීන්ට ඔහු පැවතුවේ විලර්සන්, කොරියානු අර්ධදීවිපයේ අවිල යන අනතුරදායක ගැවුම සමනය කිරීම උතුරු කොරියාව සමග සාකච්ඡා කිරීමේ හැකියාව සොයාබලමින් සිටින බවයි. ව්‍යුත්ප් විසින් පියෝංයෙනය සමග කිසිදු සාකච්ඡාවක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, විලර්සන්ට ගැසු අතුළු පහරක් පමනක් තොව, ඔහු පසුගිය දිනවල සාකච්ඡා කරමින් සිටි වින නායකයින්ට එල්ල කළ ප්‍රභාරයක් ද විය.

ව්‍යුත්ප් හා විලර්සන් අතර කුමන මතහේදු පැවතිය ද ඒවා තනිකරම උපතුමිකය. ව්‍යුත්ප් මෙන්ම විලර්සන් ද උතුරු කොරියාව ඇමරිකාවේ නියමය පරිදි සිය නියම්වික ආම්පන්ත අතහැර දැමීමට එකග තොවන්නේ නම්, එරටට එරෙහිව යුදු බැවුම් පැවති සිටි. එහෙත් මුළුයන ගනනාවකගේ පිවිත විනාශ කළ හැකි හා ලෝකය යුදු බැවුමට ඇදු දමන ගැවුමේ දැවැන්ත කම හමුවේ ඔහු, නියම්වික හරනයකට උතුරු කොරියාව එකග කරවා ගැනීමේ සාකච්ඡාවන්ට ඇති ඉඩ කඩ් බැහැර තොකරයි.

සාකච්ඡා සඳහා ඇති හැකියාව බැහැර කරන ව්‍යුත්ප්, දැනීටමත් ප්‍රකෝපකරනයේ හා යුදු බැවුම් මග තොරාගෙන ඇති බව පෙන්නුම් කරයි. මුළුයන 25 ක ජනගහනයක් ඇති රට "මුළුමතින්ම වනසා දමන" බව පවසමින්, එක්සන් ජාතින් හමුවේ ඔහු එය ඇගෙවුම් කළේය. ව්‍යුත්ප් සිය විවිටර් පතිච්චිය මගින් විලර්සන්ට පැවතුවේ "ඔබගේ ගක්තිය නාස්ති කරන්ට එපා රෙක්ස්, අපි කළ යුතු දේ කරමු" යනුවෙති.

සොනේට් හමුදා සේවා කොමිසම හමුවේ දුන් සාක්ෂියේදී ආරක්ෂක ලේකම් පේමිස් මැටිස්, තමන් රාජ්‍ය ලේකම්ගේ "රාජ්‍යතාන්ත්‍රික විසඳුමක් සොයා ගැනීමට දරන උත්සාහයේදී මුළුමතින්ම සහාය දැක්වන නමුත් එක්සන් ජනපදය හා අපගේ මිතුරන්ගේ ආරක්ෂාව ප්‍රලබදුව සැලකීමෙන් වන" බව පැවතුවේ ප්‍රවේශම් සහගතවය.

සාකච්ඡා, කාලය කා දැමීමක් ලෙස ව්‍යුත්ප් විසින් බැහැර කරනු ලබා ගැන විමසු කළ මැටිස්, ආන්ත්‍රිවේ බේදීම් අවම කිරීමේ උත්සාහයක යෙදුනි. විලර්සන් "උතුරු සමග සාකච්ඡා කිරීමට ඇති හැකියාවන් සොයා බලනවා" පමනක් යයි ඔහු පැවතිය. "කළ ඉකුත්වීමට පෙර ඔවුන් සමග කිරීම තොකිරීම ප්‍රලබදුව ජනාධිපති තිතර කියන දේට පිටින් අප ඔවුන් සමග සාකච්ඡා කරන්නේ නතේ."

එහෙත් මැටිස්, එම කම්ටු විමසීමේදීම, තමා ඉරානයේ නියම්වික වැඩිසාහන බරපතල ලෙස සීමාකළ 2015 ගිවිසුමට සහාය දැක්වන බව පවසන කළ, ජනාධිපතිට එරෙහිව වතු ලෙස පෙනී

සිටියේය. “ඉරානය ගිවිසුමට එකගව කටයුතු කරන බව අපට තීරනය කළ හැකිනම් ද එය අපගේ ඉහළම අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල දැයි අපට තීරනය කළ හැකි නම් ද පහැදිලිවම අප එය පිළිතිමු.”

ව්‍යුත් ඉරාන ගිවිසුම යලි යලිත් හෙලා දුටුවේය. ඔහු පවසන්නේ, එය වනානි ජාතිය මදිහත්වා “නරකම හා වඩාත්ම ඒක පාර්ශවික ගිවිසුමක්” වන බවය. ඒ ගැන යලි සාකච්ඡා කළ යුතු යයි ඇමෙරිකාව කියා සිටින නමුත් එය, ඇමෙරිකාවේ සහවරයින් වන, බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රත්සය හා ජර්මනිය වැනි, ඉරානයේ බෙහෙවින් ආයෝජනය කර ඇති, ගිවිසුමේ අනෙක් පාර්ශවකරුවන්ගේ විරෝධයට ලක්වන පියවරකි.

අවසානයේ දී ඇමෙරිකානු කොන්ග්‍රස් මත්ස්‍යාලය 2015 ගිවිසුමට එකග වුව ද ගිවිසුමේ කොන්දේසි වලට අනුකූලව ඉරානය කටයුතු කරන්නේ දැයි ජනාධිපති සැම තෙමසකටම වරක් කොන්ග්‍රසයට සහතික විය යුතුය. චොෂින්ටන් පෝස්ට්‍රුවත්පතට අනුව, රෝග අවසන් දිනය වන ඔක්තෝබර් 15 දාව පෙර ව්‍යුත්, ඉරානය පිළිබඳව ලබන සතියේදී ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයක් කිරීමට සුදානම් වේ.

ව්‍යුත් ඉරානය අනුකූල නොවන බව කියාසිටියහොත්, කොන්ග්‍රසයට, ගිවිසුම කඩාකප්පල් කරමින් දුරුහු සම්බාධක යලි පැහැවිමට හැකිය. එවන් පියවරක්, ඉරානය අනුකූලව කටයුතු කරන්නේය යන ජාත්‍යන්තර බලශක්ති ආයතනයේ තීරනය සමග ගැටෙන අතර වෙහෙරානය සමග පමණක් නොව, රයියාව හා විනය සමග මෙනම ප්‍රමුඛ යුරෝපීය බලවතුන් සමග ද ආතතිය නාටකාකාර ලෙස ඉහළ නාවනු ඇත.

තෙමසකට පෙර ව්‍යුත්, ඉරානයේ අනුකූලතාව යලි සහතික නොකරන බවට තර්ජනය කළේය. එපමණක් නොව මුහුන බේරාගැනීමේ මෙවලමක් ලෙස කටයුතු කරන තමන්ගේ ප්‍රමුඛ උපදේශකයින් ලබා ද එසේ කළ යුතු යයි ප්‍රකාශ කරවාගත් බව වාර්තා විය. චොෂින්ටන් පෝස්ට්‍රු පත්‍ර ය අශ්‍යවුම් කළේ, ව්‍යුත්, මැටිස් හා අනෙකුත් අය යෙත් එමෙරිකාව නොවන නීති සියලුම සියලුම ප්‍රමුඛ යුරෝපීය බලවතුන් සමග ද ආතතිය බවය. ව්‍යුත් 4දා වාර්තාකරුවන් අමතා පැවසුවේ: “අපට ජනාධිපති වෙත රෙකම්දාරවෙක් කිරීමට සිදුවනු ඇත. ඉදිරියට යන්නේ කෙසේදැයි අප ඔහුට අදහස් කිපයක් ඉදිරිපත් කරන්නේමු.”

සෙනෝර් විදෙස් සම්බන්ධතා කම්ටුවේ සහායතා රපබ්ලිකානු සෙනෝර් සහික වොම් කෝකර්,

ව්‍යුත් ආන්ත්‍රික ද සමස්තයක් ලෙස දේශපාලන සංස්ථාපිතයම තුළ පැහැනගේ ඇති ගැහුරු මතහේද සලකුනු කළේය. තමන් ව්‍යුත් සහාය දක්වනවාදයේ 4දා ඔහු ගෙන් වෘම්පු කළ කෝකර් පැවසුවේ, “ව්‍යුත්, මැටිස් හා (බවල මත්දිරයේ කාර්ය මත්ස්‍ය ප්‍රධාන ජෝන් පෝන්) කෙලි, කන්ඩායමක් ලෙස අප ව්‍යසනයකින් ඉවත්කර ගැනීමට උදාව් වන අතර මම මූලමනින්ම ඔවුන්ට සහයෝගය දක්වමි. මූලමනින්ම” යනුවෙති.

ව්‍යුත්, මැටිස්, කෙලි හා අනෙකුත් අය ඇමෙරිකානු පාලක පත්තිය තුළ සිටින යම් වර්ගය යුද විරෝධ කන්ඩායමක් ලෙස සැලකීම මූලමනින්ම වැරදේදක් වනු ඇත. ඒ සියල්ලෝම්, දැනීට ඉරාකයේ, සිරියාවේ හා අගෙනිස්වානයේ ඇන සාපරාධි යුද්ධ වලටත්, ආයියාවේ හා යුරෝපයේ යුද්ධ ධරුවන ඉහළ සුදානමටත් පිටුවලය දෙති. රට පටහැනි ලෙස ඇමෙරිකාව, එකකින් පසුව තෙවකක් වශයෙන් අර්බුද වලට මුහුන දෙදුදී, නව යුද්ධ ගෙනයාමේ හා ඒ සැදාහා යෝග්‍ය කාලය පිළිබඳ තියුනු මතහේද එමහනට පැමිනෙමින් තිබේ.

ව්‍යුත්ට උදාව් වනු පිතිස රැකියාව, 2016 ජනාධිපතිවරනයට මදිහත් වුනාය යන වෝදනාව මූල්කරගෙන ගෙන යන කටයුතු ව්‍යාපාරය, ඇමෙරිකාවේ ගෝලීය ආධිපත්‍යයට විශාලම තර්ජනය රැකියාව ද විනය ද යන්න මත පැහැනගේ ඇති තියුනු මතහේද පිළිබැඳු කරයි. අවසාන විගුහයේදී ව්‍යුත් පාලනයේ ඉවත්ව නැති හා ගයියේට් ස්වරුපය, සිය එතිභාසික පරිභාතිය තම එදිරිවාදීන්ගේ වියුම් ව්‍යුත් ව්‍යුත් තර්ජනය පිළිම තුළින් හිතාමතාම ආතතිය ගිනිඅවුලුවන ව්‍යුත් ආන්ත්‍රික, හිතාමතාහො අන්ත්‍රික හුඩා හුමා හො විශාල, කුම්ප හො සිදුවුමක් ගැටුමකට පරිවර්තනය වීමේ තත්වය නිර්මානය කර ඇත.

බවල මත්දිරයේ දේශපාලන ව්‍යසනය හා කැලුණීම, කොරියානු අර්බුද්විපය තුළ තවත් ව්‍යසනකාරී යුද්ධයක් කරා ඇමෙරිකාව හැරෙමින් සිටින බවට අනතුරු අශ්‍යවුම්. උතුරු කොරියාවට යලි යලිත් තර්ජනය කිරීම තුළින් හිතාමතාම ආතතිය ගිනිඅවුලුවන ව්‍යුත් ආන්ත්‍රික, හිතාමතාහො අන්ත්‍රික හුඩා හුමා හො සිදුවුමක් ගැටුමකට පරිවර්තනය වීමේ තත්වය නිර්මානය කර ඇත.